

Tid Tisdagen den 27 september 2011 kl 17.00 – 18.25

Plats Bolindersalen, Tekniska nämndhuset

Justerat Tisdagen den 27 september 2011

Per Ankersjö

Katarina Luhr

Närvarande

Beslutande ledamöter:

Per Ankersjö (C), ordföranden

Jonas Nilsson (M)

Torbjörn Erbe (M)

Per Ola Bosson (M)

Helena Levy (M)

Nils Ingelström (M)

Karin Karlsbro (FP)

Rana Carlstedt (S)

Katarina Luhr (MP)

Stellan F Hamrin (V)

Tjänstgörande ersättare:

Rebecka Carlsson (MP)

Fredrik Canerstam (S)

Charles Berkow (MP)

för Per Bolund (MP), vice ordföranden

för Mikael Magnusson (S)

för Åsa Wester (S)

Ersättare:

Anders Thureson (M)

Eva Runvald (M)

Viktor Strååt (M)

Andreas Lundin (M)

Frida Johansson Metso (FP)

Per Johansson (FP)

Maria Brogren (C)

Tjänstemän:

Förvaltningschefen Gunnar Söderholm, Ingrid Mårtenson, Berit Bergenheim, Christina Wikberger §§ 1-6, Emily Tjäder, Gustaf Landahl, Håkan Andersson, Kerstin Lundvik, Malin Ekman, Margareta Widell, Maria Hermansson-Annerhall, Pia Winbladh Högfors och Ulf Mohlander, samt biträdande borgarrådssekreterare Albin Ring Broman. Dessutom närvarade Sten Bergström från SMHI samt Monica Granberg från miljöbyrån Structor under §§ 1-6.

§ 17

Arkitektur Stockholm – En strategi för stadens gestaltning

Remiss från stadsbyggnadsnämnden

Dnr 2011-8522

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt miljöförvaltningens förslag:

- 1 Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker och återoppar miljöförvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- 2 Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Handlingar i ärendet

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande från den 12 september 2011.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) föreslår (se beslutet).
- 2) Rana Carlstedt m.fl. (S) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att i huvudsak bifalla förvaltningens förslag till beslut och därutöver anföra:

Arkitektur Stockholm måste i högre grad ha ett genomgående grönt perspektiv på byggande och stadsutveckling.

Strategin föreslår att mindre värdefulla grönområden ska kunna bebyggas. Frågan är om det så kategoriskt går att säga vad som är ett mindre värdefullt grönområde. Ett grönområde som är mindre värdefullt sett till rekreationsvärdet för medborgarna kan istället ha stora ekologiska värden. Genom svårigheten att definiera värdet av ett grönområde vill vi att alla grönområden som ändå bebyggs ska ersättas.

För att få ett hållbart byggande är en hörnsten att få ner energiförbrukningen i fastigheterna, här går utvecklingen relativt snabbt och strategin bör följa kommande miljöprogram för Stockholm. Viktigt är också att möjligheterna att använda den senaste tekniken för förnybar energiproduktion i det befintliga beståndet och framförallt vid nyproduktion.

Vi saknar ett tydligt ställningstagande för kollektivtrafik, cykling och möjligheten att gå framför andra transportslag i strategin. För att få en hållbar stad måste dessa trafikslag prioriteras och få en framträdande roll vid varje nybyggnation och upprustning av områden. Vägtransporterna och framförallt bilarna är idag en av de största bullerkällorna i staden. Enligt undersökningar störs fler Stockholmare av buller nu än tidigare. Det är allvarligt och måste tas med i planeringen genom att medvetet styra bort bilar från tätbebyggda områden så långt det går.

Kollektivtrafiken och cykelbanor måste bättre än idag bindas ihop med varandra och smidiga bytespunkter mellan trafikslagen måste finnas.

Allvarligt är det svaga barnperspektiv som finns i strategin, vi anser att alla barn maximalt ska ha 200 meter till en lekpark eller grönområde. En närmare analys behövs också över hur förskolor och skolor placeras i förhållanden till bostadsområdena så barnen säkert ska kunna gå till sin närmsta skola och inte vara beroende av att föräldrar skjutsar med bil.

- 3) Katarina Luhr m.fl. (MP) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
1. Att godkänna förvaltningens svar på remissen med följande tillägg:
 - Att lägga till en strategi för dagvattenhantering vid nybyggnation.
 - Att det i strategin definieras vad ett ”mindre värdefullt grönområde” innebär och hur exploatering av ett sådant ska kompenseras.
 - Att man i strategin bör definiera vad som ska prioriteras när olika intressen kolliderar.
 2. Att justera ärendet omedelbart.
 3. Att i övrigt anföra följande:

Vi instämmer till stor del i förvaltningens remissvar.

I strategin saknar vi en dagvattenstrategi. När mark bebyggs försvåras upptag av vatten till marken och översvämningsrisken ökar. Detta kan till viss del undvikas genom att mark inte hårdgörs eller att mer genomsläppliga material än asfalt används som markbeläggning, tex kullersten. Gröna tak och annan växtlighet kan också förhindra översvämningsrisker vid häftiga regn. Då man räknar med att klimatförändringarna kommer leda till fler skyfall och mer regn ska detta tas i beaktande.

Då växtlighet tar hand om både koldioxid i luft och ämnen som övergöder våra vattendrag (exv. kväve och fosfor), verkar som spridningsvägar för djur och växter och dessutom minskar risken för översvämning och brändning är det av stor vikt att man i denna strategi preciserar vad som räknas som ”mindre värdefulla grönområden”. Vi vill också se en plan för hur man ska kompensera exploatering av alla grönytor där man kan tänkas vilja bygga, då även s.k. ”skräpmark” kan vara viktig för den biologiska mångfalden. Ekosystemtjänster från dessa områden är viktiga att ta in i beräkningen.

Förutom detta anser vi att det är viktigt att man även i denna strategi faststår vad som ska prioriteras när olika intressen kolliderar, exv bör kollektivtrafik alltid prioriteras framför biltrafik vid utrymmesbrist, och säkra gång- och cykelvägar måste alltid ha utrymme.

Vid sammanbindning av områden ska inga barriärer för biologiska spridningsvägar eller ”gröna kilar” uppstå. Vid sammanbindning av olika områden med exv ”tvärbanor” är det viktigt att tillse att dessa inte bildar barriärer för människor och biologiska spridningsvägar. I de fall där detta ej kan undvikas bör kollektivtrafik planeras på broar eller spår överbyggda av sk ”ekodukter” där djur och människor kan transportera sig mellan sidorna byggas. Ekodukter kan även planeras i områden där barriäreffekter redan har uppstått. Gång och cykelvägar ska prioriteras då områden ska sammanföras.

Vi är mycket positiva till att i ett tidigt skede identifiera strategiska lägen (sol

och vind exv) där ”upphandlingskrav” på markanvisningar kan ställas för att gynna miljöteknik som solfångare eller mindre vindkraftverk för tak.

Byggnader ska utan undantag byggas som passivhus eller plushus och vid markanvisning ska krav ställas på byggmaterial fritt från hälsoskadiga ämnen.

Vi anser att en större variation i byggnadsstil och byggnadsteknik ökar trivselen och kan förhindra att områden börjar kännas daterade. Vi är därför positiva till att områden ska delas upp och ritas av olika arkitekter, vi tycker däremot inte att en riktlinje ska vara att all ny bebyggelse ska utformas för att bli tydligt urskiljbar.

- 3) Stellan F Hamrin (V) föreslår att miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt följande:
 1. Instämna i förvaltningens synpunkter.
 2. Beklaga att
 - a. Arkitektur Stockholm inte respekterar den djupa kunskap om Stockholm som präglade Byggnadsordningen
 - b. Strategierna öppnar för en mycket hög exploatering mer styrd av ekonomiska intressen än av allmänintresset
 - c. Stockholms tillväxt inte planeras med regionen som spelplan och innefattar stora utbyggnader av kollektivtrafik
 - d. Dokumentet befäster den obetänksamhet som präglar många planerade eller just genomförda projekt i Stockholm.
 3. Föreslå att förslaget omarbetas vad avser stadens övergripande gestaltning och struktur så att det anpassas till höga sommartemperaturer och underlättar en nödvändig omställning av energi- och klimatgassituationen vad gäller ex. ökad kollektivtrafik, cykling och promenader och bevarande, skydd och skapande av grönområden och andra gröna strukturer.

Beslutsgång

Ordföranden Per Ankersjö (C) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt Per Ankersjös (C), Jonas Nilssons m.fl. (M) och Karin Karlsbros (FP) förslag.

Reservation

Rana Carlstedt m.fl. (S) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Katarina Luhr m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Stellan F Hamrin (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Karin Karlsbro (FP) enligt följande:

Vi välkomnar att översiktsplanens stadsutvecklingsstrategi även omfattar ett resonemang kring såväl stadens gröna värden som behovet av att bygga och

renovera energi- och klimatsmart.

Att bygga på höjden är ofta miljöriktigt och klimatsmart; det kan innebära en mer effektiv markanvändning och låter stadens olika delar utvecklas och växa samtidigt som värdefulla grönytor kan värnas. Därför skulle vi önska att utvecklingsstrategin inte sätter upp ytterligare och onödiga hinder för högre bebyggelse i områden där det annars skulle vara lämpligt även ur kulturmiljösynpunkt.

Vid protokollet
Ingrid Mårtenson

Rätt utdraget intygar:
